

MAGYARÁG

Tulajdonos és felelős kiadó:
ÖZV. PÁSZTOR EDÉNE

Alapította: **PÁSZTOR EDE**

Felelős szerkesztő:
Dr. ZOLTÁN JENŐ

Bejegyezte: Tribunalul Bihor Ordonanța No. 15—1938. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea—Nagyvárad, Piața Mihai Viteazul Viteazul 4.

Chamberlain szeptember közepéig nem tér vissza Londonba

Az alsóház utolsó ülésén az angol miniszterelnök kijelentette, hogy a közeli hónapokban súlyos események várhatók

(London.) Chamberlain röjjesen Skóciába utazik, ahol a szünidő legnagyobb részét tölti. Augusztus végén vagy szeptember elején Chamberlain György király balmorali kastélyába utazik, mert az alkotmányos előírásoknak megfelelőleg a kormány egyik tagjának állandóan a király mellett kell tartózkodnia. — Hír szerint a miniszterelnök csak szeptember közepén tér vissza Londonba, hogy néhány nap múlva újból vissza térjen Skóciába. A rendes politikai élet csak szeptember végén indul meg.

(London.) Az angol alsóház pénteki utolsó ülésén Chamberlain miniszterelnök külpolitikai beszámolója során kijelentette, hogy Anglia megbeszélések és tárgyalások útján, — nem pedig erőszakos fenyegetésekkel akart dűlőre vinni a japán fennálló problémákat.

A továbbiak során kiemelte az angol miniszterelnök, hogy Anglia egyetlen ígéretét sem szegte meg ezideig. Nem látja időszerűnek a japán-angol kereskedelmi szerződés felmondását, amely különben is csak 12 hónap múlva jár le. Anglia messzemenő kötelezettségeket vállalt Európában, — mondotta Chamberlain — de a Távolkeleten hasonló lépés megétele nem áll módjában. Anglia az ország, de a legközelebbi hónapokban még súlyosabb események kell tartani és az angol világbirodalomra erre az időre kell tartalékolnia erőit.

Mander liberális képviselő megkérdezte, hogy mit tartalmaz a „közvetett támadásokra” vonatkozó angol és orosz formula.

Chamberlain miniszterelnök nem volt hajlandó válaszolni a kérdésre azzal az indokolással, hogy nem szokás hasonló dokumentumokat nyilvánosságra hozni a részvevő felek beleegyezése nélkül. Mander

képviselő azonban állhatatosan kitartott kérdése mellett, a melyet több ízben megismételt. Végül is az alsóház elnöke megvonja a szót a képviselőtől, hogy véget vessen a vitának.

Ezután több képviselő megkérdezte, vajjon a kormány nyilatkozhat-e a danzigi nemzeti szocialisták kihangsúlyozott fenyegetéseiről.

Butler külügyi államtitkár válaszában elismerte, hogy az utóbbi hetek során a danzigi katonai és burkolt katonai szervezetek működései kihangsúlyozottabbakká váltak. Mad hozzátette, hogy a helyzete közelről szemmel tartják és hogy a lengyel kormány állandó összeköttetést tart

zött fenyegetéseiről. Butler külügyi államtitkár válaszában elismerte, hogy az utóbbi hetek során a danzigi katonai és burkolt katonai szervezetek működései kihangsúlyozottabbakká váltak. Mad hozzátette, hogy a helyzete közelről szemmel tartják és hogy a lengyel kormány állandó összeköttetést tart

fenn ezekben a kérdésekben az angol kormánnyal.

Mander liberális képviselő kérdést intézett Butler külügyi államtitkárhoz, nincs-e azon a véleményen, hogy „Danzig ma már gyakorlatilag is a német birodalom kezén van és hogy csak az ágyuk hiányoznak ahhoz, hogy Gdiniá fölött is ők legyenek az urak?”

Butler külügyi államtitkár röviden a következőket válaszolta:

— Nem uram, nem osztom az ön véleményét.

(Berlin.) A német sajtó Chamberlain nyilatkozatával foglalkozva, azt állítja, hogy Anglia Európában háborúra készül.

Nagyszabású offenzívára készül a Szovjet a mongol-mandzsu határon

(Moszkva.) A szovjet hadsereg távolkeleti főparancsnokságáról érkezett hírek szerint a hivatalos körök nagyszabású offenzívát készítenek elő a japánok ellen.

pánok ellen.

A szovjet-mandzsu határon ezért nagy csapatmozdulatokat hajtottak végre.

Megjegyzik még, hogy csütörtökön Leningrádból több egészségügyi csapatot indítottak utnak. Minden előkészület fokozott tempóban folyik.

törtökön Leningrádból több egészségügyi csapatot indítottak utnak. Minden előkészület fokozott tempóban folyik.

Japán repülők rommálótték a csunkingi német konzulátust

Japán repülők bombázták Csungkinget. Az összes külföldi konzulátusok épületét bombatalálat érte. A német konzulátus épületét rommálótték. Két japán repülőgépet lelőttek.

Franciaország szolidáris Angliával a tiencsini kérdésbe

(Washington.) Waller külügyi államtitkár kijelentette, hogy Anglia és az Egyesült Államok között semmiféle meg egyezés nincs a Távolkeleten követendő közös eljárásra vonatkozólag és megbeszélés sem folyt ebben az irányban.

Az amerikai állampolgárokat ért inzultus miatt történt tiltakozásokat az amerikai hivatalos megbízottak a kormány különleges utasítása nélkül tették meg, spontán felháborodás-

ban.

A francia kormány közölte az angol kormánnyal, hogy a

tiencsini ezüst kiszolgáltatásának kérdésében azonos nézetet vall a francia kormánnyal.

A második sem fia

Ismét leánygyermeket szült a holland trónörökös

(Hága.) Pénteken éjjel után egy órakor Juliánna trónörökös egy egészséges leánygyermeknek adott életet. Vilma királyné egész idő alatt lá-

nya mellett tartózkodott. A kis hercegnő születését 51 üdvözléssel adták a lakosság tudomására.

Mai számunk 8 oldal, 2 lei

Miért drága még most is a tűzifa?

A técsői incidens és a sinaiai tanácskozás sem döntötte el a kérdést: ha nincs export, miért nem megy le a tűzifa ára

(Nagyvárad). Técsőn éjszakai lövöldözés folyt a határőrök között. A tiszai „fekete” tutajosok felé adtak le riasztó lövéseket a gránicsárok.

A vizsgálat megindult, román—magyar vegyesbizottságot küldtek ki.

Határincidens volt-e ez? — Olyan, aminő Danzig körül var. napirenden. Egyes francia lapok már ezt szimatolják.

Pedig a técsői lövöldözésnek semmi köze a politikához.

Annál több a fához.

A mi tűzifánkhoz. Ahhoz, hogy drága lesz-e a télen a tűzifánk, vagy sem?

A sinaiai tanácskozások

A román kormány hivatalos közleménye is hangsúlyozta, hogy a sinaiai tárgyalások egyik sarkalatos pontját a tiszai peage-vonalon való tutajozás képezte. Az incidens után az erre a pontra vonatkozó tárgyalásokat félbeszakították, de most már újból folytatják. Miért oly fontos ez a tutajozás, hogy még gránicsárgolyókat is megkockáztatnak a fakitermelő cégek érte. — Miért oly fontos, hogy nem tudják bevárni a sinaiai határhozatot.

Hogy a kérdést megérthessük, vizsgáljuk meg a kárpátaljai fakitermelés kérdését.

Kárpátalján

redkívül rosszak a szállítási és közlekedési viszonyok.

Ezért akármennyi fa lenne is ott, egyelőre a Romániából szállított fa rendes vasuton könnyebben és olcsóbban tud eljutni Magyarországra. Az egyetlen rendelkezésre álló szállítási út

a Tisza.

A Tisza azonban román területen is folyik és a román hatóságok fokozott mértékben óvakodnak attól, hogy éppen a határszélen engedély nélkül léphessék a román Tiszaszakasza tutajosok.

Milyen a kárpátaljai erdőségek helyzete?

Kemény fűrészáru még exportálni is tud Magyarország

Magyarország műfaszükségletének egyrészt továbbra is import utján kell fedezni, mind amelelt kb. 600 ezer köbméterre terjedő nyerstermelés az eddigi fenyő fűrészáru-importnak 30—40 százalékát fogja pótolni. Sokkal mélyrehatóbb változás várható a magyarországi keményfagazdálkodás te

rén, mert a több mint 600 ezer holdat kitevő bükkerdőből mintegy 1 millió 100 ezer köbméter nyersanyag termelhető ki, míg tölgyből 150 ezer, egyéb fánemekből 70—80 ezer köbméter termelhető. Hozzávetőleges becslés szerint 10—12 ezer vagon bük fűrészáru

jelentkezik így kiviteli feleslegként. A magyar devizagazdálkodás jelenlegi helyzete azt követeli, hogy ennek az aranyat érő exportfeleslegnek minél nagyobb hányada szállítassék olyan országokba, amelyek szabad devizával fizetnek.

A tűzifa

Átalakította a magyar tűzifa gazdálkodást is Kárpátalja viszszacsatolása. Miután a tűzifa-kérdés megoldása részben az árakon, részben a szállítási feltételeken múlik, a magyar kormány már a legközelebbi jövőben fontos rendelkezéseket fog életbeléptetni. A magyar vasúti tarifát ugyanis a Kárpátalja igényeihez mérten fogják módosítani. A vasúti szállítás gyorsítása és olcsóbbá tétele érdekében máris sikerült Romániával román területen átment; vasúti forgalom kérdésében megállapodásra jutni. — Ez a forgalom a Taracköz-Töketeres vonalon a napokban már megindult. Nagy fontossága van még — mint említettük — a tiszai tutajozás kérdésének is, amelyet a jelenleg Sinaiban folyó tárgyalásokon fognak rendezni. Mintegy 13 ezer vagon tűzifát a perencesnyí, szolyvai és nagybocskói falepároló gyárak fognak évente felhasználni. Ezek a gyárak az ország retorta-faszéntermelésének 60 százalékát fogják fedezni, de a Kárpátalján boksa-faszén termelése

se is folyik.

Mindez azonban nem zárja ki, hogy

Magyarországnak ne legyen tűzifabehozatalra szüksége többé Romániából,

már csak azért is, mert — a vámozt leszámítva — mint már említettük — a szállítás innen olcsóbb.

A sinaiai tárgyalásokon azonban a főnehézséget a fizetés okozza.

A sinaiai faexportőrök még akkor sem lesznek hajlandók szállítani, ha Magyarország bizonyos hányadot átvessz, mert a klíringdifferencia miatt pénzüket nem tudják megkapni.

Magyarország a clearing-számlán mutatkozó felesleget nem engedí devizában kivinni és a román exportőröket — mint megírtuk —

már az Ugir is elűtötte a Magyarország felé irányuló exporttól,

éppen azért, mert az exportőrök nem tudnak követeléseikhez hozzájutni.

Drágább lesz-e a tűzifa télen?

Mindezekből a polgári természetesen elsősorban az érdekl, hogy

drága lesz-e a tűzifánk télen, vagy sem?

Nemrégiben egy cikkünkben rámutattunk arra, hogy a sinaiai tárgyalások miatt a tűzifapiac teljesen stagnál, holott tulajdonképpen már meg kellett volna kezdődnie a szezonnak. Kolozsváron némi árcsökkenés érezhető, Nagyváradon azonban alig ment le a tűzifa ára.

Megkérdeztünk egy fakeskedőt, vajjon nem a spekuláció tartja felszinen az árakat, mert hiszen józan logika szerint, ha export nincs — az áraknak csökkenni kellene.

A válasz ez volt:

— A tűzifa ára valóban alig csökkent és valószínűleg nem is fog csökkenni. Ennek több oka van.

lok miatt — az emberek nagyrészt behívják — erősen csökkentett ütemben folyt,

másrészt a vagonhiány miatt nincsenek megfelelő készletek. Ezenkívül pedig

ha lesz export, főként Bihar megyéből lesz,

mert Kolozsvárról is az ország távolabbi részéből a szállítási költség annyira megrágitandó a tűzifát, hogy nem fizetődne ki a szállítás. Kolozsváron tehát olcsóbban adják a fát, a mi termelőink viszont tartják az árat.

A Caps veri fel az árat

A legnagyobb baj az, hogy maga a Caps, az állami erdőgazdálkodás veri fel az árat. kait és kényszeríti a termelőket, hogy ne adják olcsóbban a tűzifát.

Körülbelül két héttel ezelőtt közölte a hivatalos lap a Caps irányait — megyék és helységek szerint. Ezek az árakon kötelesek a közhatóságok tűzifaszükségleteiket beszerezni. Az árak nemhogy alacsonyabbak, de még magasabbak a tavalyiaknál. Ha a Caps drágít, — nincs az a magántermelő, aki olcsóbban adná a tűzifát, mikor tudvalevő, hogy a magántermelőnek sokkal több a rezsie, (adó, taxa, stb. ami a Caps-ot mind nem terheli.)

Ezért nem hiszem, hogy téli nagy olcsóbbodást lehet várni a fapiacra — mondja a fakeskedő.

Nekünk fogyasztóknak más a véleményünk. Ha nincs export — legalább itthon legyen olcsóbb a tűzifa. Tavaly maximum kellett a fa árát és így sem volt olcsóbb. Az idén remélhetőleg erre nem fog sor kerülni. De tulságos optimisták még sem vagyunk. Nagy áresésre nem számítunk.

Csak azt akarjuk, hogy annyi pénzünk legyen, hogy a téli tűzifa szükségletünket be tudjuk szerezni. S hogy — ne lövöldözzenek. (p. m.)

Hiányzik a lengyel libapecsénye

„A ludaknak a világtörténelem során egyszer már igen komoly szerepük volt. És pedig az ókori Rómában. A capitoliumi ludak gágogása mentette meg Rómát. A ludak most másodszer szerepelnek a történelem színpadán. Nevezetesen az történet, hogy a lengyel—német feszült viszony következtében a lengyel liba-export teljesen megszűnt. Az Angriff maga is bevallja, hogy ma lehetetlen Lengyelországból akár egy kis kacsát is áthozni a lengyel határon. Kis kacsá furdik fekete tóban, meg is hizik luddá, de eszében

sincsen, hogy pirosra sült ropogós testével megörvendezesse a német bázispartiókat. A lengyel libák exportjának most van az ideje. Rendes körülmények mellett a lengyelországi libákat Kelet-Poroszország vásárolta fel, itt hízalták fel a baromfiakat, amiket aztán december hónapban szállítottak tovább Berlin felé. Az Angriff azzal vigasztalja az olvasóit, hogy karácsonyra majd Litvániából vagy a többi dunai államokból szállítanak Berlinbe megfelelő mennyiségű ludat.”

Soós István képviselő felhívása Bihar-megye és Várad magyar lakosságához az állampolgársági jelentkezésekről

A Magyar Népközség biharmegyei és nagyvárad központi Irodája tudomására hozza a vármegye és Nagyvárad magyar lakosságának, hogy többszörös intervenció folytán sikerült a kormánynál elérni, hogy az állampolgársági törvényt olyan irányban módosították, hogy még egyszer alkalmat adtak mindenkinek, aki eddig az állampolgársági lista való felvételre nem jelentkezett, hogy ezen kötelezettségének eleget tehesen. A Hivatalos Lap 1939 évi július hó 27-én megjelent számában még egy utolsó 3 hónapos határidő engedélyeztetett az állampolgársági lajstromba való felvételre.

Felhívom tehát Biharmegye és Nagyvárad város mindazon magyar lakosait, akik bármely okból mindeztideig nem jelentkeztek az állampolgársági lista való felvételre, de rendelkeznek a törvény által előírt feltételekkel, hogy haladéktalanul szerezzék be azon okmányokat, amely okmányok szükségesek az állampolgárság elnyeréséhez és amely okmányok a következők: 1. Illetőségi bizonyítvány, amelyből kitűnik, hogy az illetőnek

ségi előjárásánál. A nagyvárad városánál H em. 32. A me-radiak tehát jelentkeznek a gyeiek jelentkeznek az illető

községi előjárásánál. Felhívom a magyar lakosság figyelmét arra is, hogy a törvény, nagyon szigorú intézkedéseket tartalmaz azokra vonatkozólag, akik most sem tesznek eleget kötelezettségüknek, minthogy ez esetben a törvény szerint úgy tekintenek, mint akik lemondtak állampolgárságukról.

Dr Soós István
képviselő elnök.

Száz sulyos sebesültje van a londoni gázrobbanásnak

(London.) London belvárosában, a Szent Pál székesegyház közelében pénteken délelőtt sulyos szerencsétlenség történt. Az uttest alatt lefektetett gázfővezeték felrobbant és rombadöntött egy, a közelben álló lakatlan háromemeletes bérházat, melynek széthulló darabjai száz embert sulyosan meg-

sebesítettek. A robbanás következtében a környékbeli összes ablakok betörték és megsemmisültek a Szent Pál székesegyház felbecsülhetetlen értékű üvegmozaik ablakai is. Az uttesten, a robbanás helyén tízen öt méter mély tölcser tátong. Mialatt a mozgósított londoni mentőegységek a sebesülte-

ket költözték, hivatalos bizottság szállt ki a helyszínre a robbanás okának kivizsgálására. Megállapítást nyert, hogy a megrepedt vízvezeték főcső elvágta a mellette húzódo gázvezeték és az óriási mennyiségben kiömlött fojtottgáz egy szikrától tüzet foghatott és ennek következtében robbant fel.

Megszökött a togházból, mert azt hallotta, hogy a felesége megcsalja

(Kolozsvár.) Kerekes János, naszódmezei, Ilva-Mare községbeli lakos a kolozsvári hadbíróhoz elment, mert az év tavaszán megszökött a börtönből. Kerekes 8 hónapos fogházbüntetést töltött a fogházban, amikor meghallot-

ta, hogy a felesége hűtlen lett hozzá és megcsalja egy falubeli legénnyel. A megcsalt fogoly kijátszva az ő éberségét, megszökött a fogházból és hazament a falujába. Éjszaka érkezett haza, azonban a házát üresen találta, a felesége nem volt

otthon. Reggelig szomorúan odahaza maradt, majd elindult és önként jelentkezett a börtön igazgatóságánál. A szökés miatt a hadbíró ítéltetett felette, amely két havi fogházra ítélte a felesége által is elnagyott embert.

DIANA

áldja beteg és egészséges

1918 dec. 1-én Románia valamely községben illetősége volt 2. Bizonyítvány a prefectusi havataltól, hogy nem optált idegen állampolgárságot. 3. Születési anyakönyvi kivonat úgy a kérvényező, mint minden családtagja részére. 4. Bejelentő lap. 5. Igazolvány a rendőrségtől, hogy nem szerepel az idegenek nyilvántartásában. Ha mindezen okmányok megvannak, egy kérvény készítenőd, melyre vonatkozó nyomtatványt a Népközség Központi Irodája bárkinek rendelkezésre bocsátja és ezzel jeleníkezni kell az illetékes köz-

24 óra alatt

KÖTÜNK
KÖNYVEI

Pásztor Ede cég
könyvkötészetében

Hatvan napra hosszabbították meg a fürdőhelyeire u'azók jegykedvezményét

(Bucuresti.) A CFR vezérigazgatósága hivatalos közleményt adott ki, amely szerint az üdülő- és fürdőhelyekre szóló kedvezményes vasuti jegyek érvényét 35 napról 60

napra hosszabbította meg. Ennek következtében a fürdő- és üdülőhelyekre váltott vasuti jegyekkel két hónapig lehet a nyaralóhelyen tartózkodni.

Megszüntetik a „borzalmak” fogházait

(Newyork.) Frank Mulphy igazságügyminiszter végiglátogatta az Egyesült Államok majdnem minden börtönét. Megtekintette a javíthatatlan börtönök sziklafogházait is a San Franciscóval szemben levő Alcatraz-szigeten. Ezt a merészen kiugró szigetet csak 1932-ban rendezték be fegyintézeté. Ide deportálták az ismételt szökevényes és az amerikai bíróságok által javíthatatlannak ítélt gonosztevőket. Alig egy fél évtized alatt ez a fegyintézet a „borzalmak szigete” néven ment át a köztudatba. Az amerikai igazságügyminiszter látog-

gatása — úgy látszik — igazolta a közvélemény ítéletét, mert elhatározta, hogy az Alcatraz fegyintézetet megszünteti és mintegy 300 lakóját más amerikai fegyintézetekbe utalják be.

A volt cárosi szállótelep mellett (Str. Stroiescu), a nagyállomástól alig 5 percrenyire, több ház építésére is kiválóan alkalmas földterület eladó. Értekezni a tulajdonosnál d. e. 8-10 ig Str. Franceza 12

Felhívás a bőripari munkások tagjaihoz. A nagyvárad bőripari munkások cénének vezetősége ezúton hívja fel a bőriparban dolgozó szaktársnőket és szaktársakat figyelmét, hogy f. hó 9-én este 7 órakor fontos taggyűlést tart a Vilson uccai munkásokotthonban. A gyűlésen közönségi kiküldöttünk jelentésében sor kerül a beiratkozott tagok tagsági könyveinek kiosztására is, továbbá nagyon fontos szakmai kérdések kerülnek napirendre úgy mint adó és betegségyező kérdése. Felkérjük tagainkat hogy saját érdekében vegyenek részt a gyűlésen. A nagyvárad bőripari munkások vezetősége.

Clujra és Somesre rendez a Macabi 13-án autós kirándulást. Indulás reggel 5-kor, visszaindulás este 10 kor Turadij 180 lei. Jelentkezés a kis-Japortban.

Timisoarara mennek a Macabi futbalistái 13-án vonattal — Kisérőket kedvezményesen visznek. Jelentkezés a kis Japortban.

Selejtes kreppapír tekerekenként leszállított árban kapható különböző színekben a Pásztor Ede cégnél.

Szodoma nem elátkozott város többé

A petroleum miatt ragaszkodik Anglia Palesztinához

Jeruzsálemből jelentik: Palesztina szegény nyersanyagban. Eddig egyetlen jelentős kitermelési forrása a Holt-tenger volt, amelynek mérhetetlen kálsó anyagát a Palestine Potash Company termeli ki. Muniógyártásra használják a kálium-nátrium sókat és ezért dolgozik az üzem teljes huszonnégy órát. Ezenfelül nincs Palesztinában egyéb kőnél és homoknál. Ahová zsidó kolonizáció jutott el, a homok és a kő étváltozott termőföldre. De az ország többi része sivatár, kopasz, szomorú.

Mégis jelentős egy szempontból: itt nyílik Suez, idevezet a mossuli petróleum, itt az átjárás három kontinens között.

Ezért van az, hogy ha csak valami kis megmozdulás történik az országban, ömlik ide a pénz minden irányból. Sokan szeretnék megfészkelni magukat a három világrész bejáratjánál.

A legkényesebb stratégiai pont

A három évvel ezelőtt kezdődött arab forradalom olyan időben kapott lángot, amikor ezek a nemzetközi problémák igen éles onfliktusokba kevertek az érdeklődő hatalmakat. Abesszinia, Spanyolország, Palesztina — szinte egyidőben váltak hadszínterré. Ugyanazon problémák és majdnem ugyanaz a sors is érte a három országot. Csakhogy ez a „majdnem” Palesztina számára igen jelentős valami. Az angol kormány volt az érdekei Spanyolországban és Abessziniában. — Palesztina azonban nemcsak szövetségi érdekhálózat láncszeme a birodalom számára. Palesztina a birodalom védelmi vonalainak szerves része. Ezért az egyetlen ország Palesztina, ahol az angol kormány lényeges koncessziókat ellenfeleinek nem tett. A Fehér Könyvet idecsillapítóként igyekszik beadni a nyugtalankodó arab tömegeknek, de nem gondol komolyan döntő változásokra.

Palesztina legdélibb pontja Akaba. Az ország déli része egyenlő száru háromszög formájában fut le a Vörös-tengerig. Közvetlenül a Suez-csatorna mögött fekszik az ezer lakosú arab helység, szubtropikus klímájával, az öblében horgászó egy-két halászcsonak és egy-két angol hadihajóval. Most már nyilegyenes út vezet le ideig a Palestine Potash Company déli munkatelepéről. Ezt a telepet Szodomának hívják. A bibliai bűnös város ez, melynek helyébe már épülőben a Potash Company

zsidó munkásainak modern munkatelepe. — Szodoma és Akaba között szép stratégiai ut szalad le. Majd, ha Akaba kikötője kiépül, innen indul a nátrium só és innen is szeretné Anglia ellátni azokat a na-

jókat petróleummal, melyek a Perzsa öböltől Suezig vigyázzák az angol birodalom érdekeit a Vörös tengerig...

A petróleum azonban csak Hattáig fut el, az Iraqui Petroleum Company 11 angol mér-

földnyi hosszúságú vezetéken. Haitán a földközítengeri flották kap kőolajat. Itt épül most a hatalmas méretű petróleumfinomító, mely háromezer emberrel foglalkoztatja nagyüzemnek készül. Innen látják el a szárazföldi hadsereget és a repülőrajt benzinnel. És itt a Rutenberg-villamosmű tengerparti telepén szabályos kis mélykikötő épült. Miért? Azt mondják, ebben a kis kikötőben kapnak majd áramot a tengeralattjárók akkumulátorai.

AHOGYAN A LONDONI KLUBBAN LÁTJÁK A NEMZETKÖZI HELYZETET

Írta: BALINT GYÖRGY

„Sajnos itt nincsenek férjek” — mondja udvariasan a telefonos, ha valamelyik klubtagot a felesége keresi. A klubban valóban nincsenek sem férjek, sem vőlegények, sem udvariok. A klubban csak férfiak vannak, akik néhány óráig egy másközött akarnak lenni. Ha valamelyiküket nő találja, keveset, csak akkor hívják a telefonhoz, ha előbb már engedélyt adott erre. „A klub a férfiak oázisa ahol egyideig időmentesen üdülhetnek” — mondja nevetve de meggyőződéssel a klub egyik tagja.

Kivétel nélkül minden komoly angol klub ilyen oázis. Kényelmes előkelően régimódi butorok emlékeztetik a fiatalabb tagokat vagy a vendégeket az intézmény gyakran történelmi múltjára. Csak a bár italai haladnak a korral a nagymultu sherry és portói mellett a divatos koktélok is helyet kapnak a Viktória-stilulus polcokon.

A klub, melynek most vendége vagyok egy régi palotában van nem messze a Whitehalltól London politikai negyedétől. Ugynevezett bohémklub természetesen brit fogalmak szerint. Irok, újságírók, tudósok járnak ide hogy a bár magas székei, a fehér ebédlőasztalok mellett vagy az öblös karosszékekben beszélgessenek a válságról helyesebben a válságokról. Mert két válság érdekli most őket: az egyik Európa válsága, a másik az angol léleké.

E két válság kölcsönhatásai tagadhatatlanok. Európa válsága indította meg az angol lélek krízisfolyamatát és ez ismét döntően hat majd egyidőre az előbbire.

Ebéd közben beszélgettünk e bonyolult jelenségekről. — Bárányt szolgálnak fel, édeskes mentha-mártással s hozzá kesernyős angol sör. — A kezdő London járó nehezen szokja meg a brit konyha a különös izosszeállításait, — de idővel megszereti őket. Londont kezdetben nehéz szeretni és ké-

sőbb nehéz nem szeretni.

Ezt tudják az angolok is — és ezért nem csodálkoznak a vendég őszinte vallomásán. — Feltűnően érdekli őket az idegenek véleménye: a kedvezőtlen vélemény épp úgy, mint a hízelgő, ők maguk udvariasak de őszinték, ezt várják a látogatóktól is. Nemzeti hibák legálább annyira foglalkoztatják őket, mint nemzeti erőnyeik.

E hibák és erőnyek között néha nagyon rövid az út: egy alapos válság meglepően könnyen áthidalhatja és a jellegzetes angol erényt teremtheti a jellegzetes angol hibából.

— Talán kényelemszeretet a legnagyobb hibánk — mondja valaki az asztalnál. — Egy kis sé elkenyeyztettük magunkat és kezdtünk már valami örök, szinte isteni adománynak tekinteni az angol kényelmet. Egy reggel aztán arra ébredtünk hogy veszély fenyegeti kényelmünket. És mivel nagyon ragaszkodunk hozzá, elhatároztuk, hogy egyelőre lemondunk róla.

Vállaljuk a pillanatnyi kényelmetlenséget csak azért — hogy a jövőben megint a régi kényelmet érezhessük.

— Az angolok nem szeretnek cselekedni — jegyzi meg később a társaság egyik tagja — Tom Clarke, a híres közíró, aki az újságírást tanítja a londoni egyetemen — nem szeretnek cselekedni, nem szeretnek a holnapra gondolni nem szívesen szánják magukat döntő elhatározásokra. Általában irtóznak a nagy pillanatok felől. De ha egyszer felismerték, hogy eljött a cselekvés ideje, akkor kiveszik kezüket zsebükből és munkához látnak. Nyugodtan, de elszántan kezdenek ilyenkor dolgozni és semmire sem állíthatják meg őket. Gyakran elég későn de sohasem túlkésőn.

Ujabb söröket hoz a pincér. Valaki megjegyzi, hogy tulajdonképpen az angol módszer a helyes: — minek már előre nyugtalankodni és nyüzsgönni, miért kell távoli veszélyekre

felkészülni? Az ember érezze magát jól, amíg lehet várja meg a tizenkettedik órát és akkor egy perccel sem korábban de egy perccel sem később, tegye meg amit tenni kell.

— Many oray — kéri hirtelen a szomszédja. Csendesesen nevetnek és arról beszélnek, hogy a demokratikus angolok, milyen csodálatos fegyverre képesek néma Vegtelenül idealisták de ha kell átmenet nélkül válnak megbonthatatlan egységgé. — Ez nemcsak a kis emberekre, nemcsak a tömegre vonatkozik, hanem még a legnehezebben fegyvereztethető emberfajtára a politikusra.

Kissé gunyosan, de mégis elismeréssel mesélik, — hogy Churchillhez egyik legutóbbi beszéde után leikésen siet oda Lady Astor és biztosította: — mindent megtesz, hogy bejuttassa a kormányba. „Ugy tudom asszonyom, hogy már három éve nem vagyunk beszélő viszonyban” — mondta kissé csodálkozva Churchill. „Eppen ez bizonyítja a hazafiasságomat” — felelte a Lady némi pátosszal.

A pátosz, mint általában minden pátosz szeliden ironikus mosolyt kelt az angolban de magát a cselekedetet Astorék irányváltoztatását jellemző kortűnetnek találják. — Eszembe jut, hogy idejővet az egyik Astor háza előtt mentünk el. Eppen egy öregúr jött ki ebből az erősen jobboldali palotából: Lord Hevart. Anglia legfőbb bírája, aki melesleg a liberális párt harcos tagja. Magas közjogi méltósága sohasem gátolta ellenzéki elveinek hirdetésében.

Nehéz megszokni az angol konyha sajátosságait, de aki egyszer megszokta az megkedveli őket nemcsak hogy az angolok erősen ragaszkodnak a sajátosságukhoz: oly erősen hogy mint mondják még áldozatokra is hajlandók értük. És aki ismeri őket és tudja, hogy milyen ritkán mondanak ilyesmit, az nem kételkedik benne, hogy komolyan beszélnek.

IPAROS UISÁG

A második céhközi értekezlet

Mindhárom nagyváradai céh megőrzi önállóságát gazdasági téren

A közös iparos-sérelemek, kulturális és szociális téren megteremtik az egységet

A hét folyamán zajlott le a nagyváradai székhellyel rendelkező három nagyváradai céh igazgatósági tagjai között a második megbeszélés. Mint köztudomásu az első megbeszélésen az építőiparosok céhe azt a javaslatot terjesztette elő, hogy a három céh közös helyiségbe költözzön, közös titkárságot szervezzének és a tagok szervezési munkálatait is közösen végezzék. A textiliparosok céhének vezetői az indítványok egymásközötti megbeszélése végett haladékokat kértek.

A második megbeszélésen a szabócéh vezetői — Bobijan Mihály elnök útján a következő javaslatot terjesztették elő:

1. A céhek megtartják önállóságukat, külön szervezkednek és külön intézik ügyeiket.
2. Közös iparos-sérelemek ügyében a céhek együttesen járnak el és ezért esetenként közös értekezletet tartanak.
3. A három céh kivehet közös helyiséget, de az a helyiség, ahol jelenleg az Építőiparosok székelnek — nem megfelelő.

Pop Alexandru, a vasasok elnöke azt javasolta, hogy a három céh állandó ötös bizottságot küldjön ki az ügyek vezetésére.

Pintér István, az Építőiparosok elnöke viszont azon a véleményen volt, hogy mindegyik céh alakítsa három albizottságot: gazdasági, szociális és kulturális albizottságot és minden kérdést ezen albizottságok hatáskörébe utaljanak. A gazdasági albizottság önállóan működne, a kulturális bizottságok (előadások rendezése, könyvtár stb.) és a szociális bizottságok (jogsegély, tanácsadás, stb.) — igen könnyen együttműködhetnek.

Végül is Pintér István módosításával elfogadták a textilek javaslatát azzal, hogy keressenek megfelelő helyiséget. Ezután más iparos-sérelemek kerültek szóba. Elhatározták, hogy átírnak a Munkakamarához és felkérlik, hogy hetenként két napot rezerváljon, amikor csakis a céhek tagjai számára adják ki a mesterkönyvet, illetve az iparigazolványokat.

Kérni fogják továbbá, hogy ne követeljenek egészségügyi

illetékeket a régi iparosoktól, akik nem költöznek új műhelybe, még akkor sem, ha régen — évtizedek előtt — nem szereztek egészségügyi engedélyt, mert most már ezek műhelyü-

ket illetőleg szerzett jogokkal rendelkeznek.

A második céhközi értekezlet a harmónia jegyében zajlott le. A megbeszéléseket folytatni fogják.

A munkaügyi miniszter összeiratja a vállalatok alkalmazottait

(Bucuresti.) A napokban a munkaügyi miniszteriumban értekezlet volt Ralea munkaügyi miniszter elnöke alatt, amely értekezleten résztvettek úgy a munkaadók, min a munkások delegátusai. Az értekezlet elhatározta, hogy népszámlálást rendeznek a vállalatok alkalmazottai és munkásai között, főleg abból a szempontból, hogy egyrészt megállapítható legyen, hogy milyen szak képzettségük van, másrészt pedig, hogy pontos statisztika készülhessen, hogy ki mióta

dolgozik az illető vállalatnál és az illető szakmában. Az értekezlet egy albizottságot delegált a technikai előkészítésre, amely albizottság meg fogja szerkeszteni a szükséges kérdőíveket is. Az albizottság első ülését augusztus 1-én megtartotta. Mivel Ralea munkaügyi miniszter a munkálatokat nagyon sürgősnek tartja, valószínű, hogy az alkalmazottak összeírására vonatkozó rendelkezés már a napokban meg fog jelenni.

Országos felzudulás a bőrkartell ellen

(Temesvár.) A bőrriparosok és cipésmesterek céhének központi vezetősége Julitean Romulus elnöke alatt Temesváron ülést tartott. A napirend egyes pontjainak megvitatása során úgy határoztak, hogy a gázlarcok ellenértékének befizetésére újabb egy hónapi haladékokat kérnek.

Foglalkoztak az ülésen a nyersbőr beszerzés nehézségeivel, amelyek abban mutatko-

nak, hogy a nyersbőrt a nemrégiben megalakult kartelltől kell vásárolni. Több felszólalás után úgy döntöttek, hogy a bőrriparosok emlékiratot juttatnak el a minisztériumhoz és kérni fogják a nyersbőr árának leszállítását és azt is, tegyék lehetővé, hogy a bőrriparosok a kartell kikapcsolásával is beszerezhessék a nyersbőrt. Az ülésen végül megalakították az egyes szakosztályokat.

Az új kartell törvény az ipari racionalizálásra törekszik

Az ár és gyártás ellenőrzését hatékonyabbá teszik

Többbizben irtunk a kartell törvény módosításáról. Az előkészítő munka folyamatban van és az azt mutatja, hogy a módosító törvény mélyen ki fog hatni nagyipari életünkre. Az elgondolás az, hogy a kartellek ne legyenek holmi áruvédő szövetkezetek, hanem azok a termelés olcsóbbítására és az áru finomítására törekedjenek. Ezért szabályozni fogják, hogy az ellenőrző bizottság a termelőtől a kiskereskedőig

nyomon kísérje az áralakulást és egyben való képet alkosson arról, hogy a kartellek az ipari bányászati racionalizálást elő segítik-e?

A gyakorlati kivétel az üzemi gyártás racionalizálására is ki fog terjedni. Lehetőleg centralizálni kell a hasonterméket gyártó üzemeket, hogy minimális termelési költség legyen elérhető. Irányítani fogják a tökeelhelyezést, hogy felesleges beruházások ne történ-

jenek olyan ipari ágakban, — ahol máris túlszaporodtak mutatkozik. Ez az elv lesz döntő az iparpártolási kedvezmények megadásánál.

A kartellek kötelessége lesz, hogy együtt dolgozva a mezőgazdasággal gondoskodjon a nyersanyag utánpótlásról és a terméket feljavítsa, esetleg a termelést finanszírozza.

Harc a krumpliféreg ellen

A Manchester Guardian berlini levelezőjétől:

„A Német Birodalom nagy nehézségekkel küzd az élelmiszerellátás terén. A német piac egyik legkeresettebb cikke a krumpli. Az idén ezzel a terménnyel külön baj támadt. A krumpliföldeken nagy mértékben elszaporodtak a férgek. Ez viszont annak következménye volt, hogy a hadiipar és az állandó hadikészültség következtében a mezőgazdasági munkásokat elvonták munkahelyeikről. A külföldről importált mezőgazdasági munkások kevesebb gondot fordítottak a földek megművelésére. Az illetékes minisztérium, hogy a diákok nyári szünidejét kissé mozgalmassá tegye, elrendelte, hogy a diákok irtóhadjáratot rendezzenek a krumpliféreg ellen. A diákok tanáraik felügyelete mellett kötelesek kivonulni a krumpliföldekre.”

Egy osztrák szabadsághős kivégzése

A londoni Times bécsi munkatársa jelenti:

„Az egykori tiroli Heimwehr parancsnokát, Rudolf Penz-et, vajamint adjutánsát, Hans Tomascheket a nemzeti szocialista vérszótörvényszék halálra ítélte. Penz parancsnok egyszerű tiroli parasztszülők gyermeke volt. A tiroliak körében igen nagy népszerűségnek örvendett. A nemzeti szocialista körök minden gyűlölete és dühé igy Penz ellen fordult. Penz volt az egyedüli, aki csapattestével Innsbruckban ellenállást fejtett ki a német birodalmi haderővel szemben. Napokon át tartotta kézben azt a kaszárnyát, amelyben a Heimwehr alakulat volt, a birodalmi hadsereg támadásaival szemben. Penz a harcok során meg is sérült és adjutánsával együtt a nemzeti szocialisták kezébe került. A halálos ítélet végére is hajtották. Egész Tirol lakossága felháborodott az ítélet és annak végrehajtása ellen...”

SPORT

Áruló vagyok -- nyilatkozta egy marosvásárhelyi lapnak Várdai

Szüleinek pedig azt írta haza, hogy egy szó sem igaz a vesztegetési vádból

A Marosvásárhelyen megjelenő Reggeli Újságban jelent meg az alábbi cikk:

(Marosvásárhely.) A Muresul 23-iki, galatiai Gloria CFR-rel szemben 4:1-re elvesztett mérkőzése után az egész ország sajtójában elterjedt az a hír, hogy Várdai Jánost a Muresul kapusát a Gloria CFR. Makkai nevű intézője 40 ezer lejje megvesztegette.

A Muresul futballcsapat vezetősége olyan határozatot hozott, hogy Várdai János kapust a csapatból örökre kizárja és javasolja a Futballszövetség központi vezetőségének, hogy a kapust tiltsák le az összes romániai pályákról. Ezzel kapcsolatosan időszerűnek tartjuk megszólaltatni azt a sportembert, aki ellen az egész ország sportközönsége vádat emelt.

Nem tüntem el, nem tartóztattak le

A román sajtóban és különböző magyar napilapokban olyan hírek jelentek meg, hogy Várdai nyomtalanul eltűnt. Más híradások pedig arról számoltak be, hogy a rendőrség a megvesztegetés miatt letartóztatásba helyezte.

Mindezen híresztelések eleven cáfolata maga Várdai, aki ről ma többet beszélnek Marosvásárhelyen, és az egész országban, mint a leghíresebb politikus, vagy primadonnáról. Goga Octavian uccai szerény lakásán teljes készséggel, nyíltan néz velünk szembe Várdai János.

— Nem tüntem el, nem tartóztattak le, itt vagyok. Mindenfélét beszélnek az emberek örülők, hogy alkalmat adnak arra, hogy bűnömöt a nyilvánosság előtt meggyónjam. — Ugy érzem, ezzel is leveszek valamit tettem súlyából. Igen, megvesztegettek. Farkas István, az MSE volt játékosa, most Gloria frista, Galatira való megérkezésünk után feljött a szobámba és felajánlott 40 ezer lejt, ha „lefekszem” az ellenfélnek. Én beleegyeztem mert nem tudtam ellenállni a pénznek. Sok pénz ez a negyvenezer lej, én szegény

ember vagyok és megszedültem. Makkai intézővel beszéltem meg a dolgot, Farkas István közvetítette. Kérdeztem, mi kell tennem, ő azt mondta, bizzam csak rájuk, ők elintézik s az első félidőben kapom a pénzt. Kértem, mi a garancia, kezét adott, hogy az. Le-menitünk a pályára, a tizenkettedik percben sarokrugást ítélték. Én álltam és beíyezkeedtem. Ebben a pillanatban, még mielőtt a bíró sipolhatott volna, a Gloria CFR Mile nevű jobbsszélsője nekem jött és térdével és ökleivel úgy belémütött, hogy elterütem. Hát ha játszani akartam volna se tudtam volna, de nem akartam játszani, akkor már belétörtöttem, hogy eladtam magam. A félidőben átadták 35 darab ötszáz bankjegynek a felét és hétezeröttszáz lei jó pénzt. Farkas István levett magának a közvetítésért öt- ezret.

Egy gyi kos karrikatúra

Mi van a szappan, vagy tejinjekciókkal?

— Irja meg, hogy kitalálás az egész. A Sportul Capitalei le is rajzolt engem, amint éppen Farkas döfi belém az

injekciós tűt. Hát ebből egy szó sem igaz. Megkaptam én az injekciót a Mile térdétől, meg az öklétől.

— Könnyen ment magának az a dolog, hogy így eladja a fiukat?

— Jaj, nagyon furdalt a lelkiismeret. Mind szerettem volna valakinek meggyónni a dolgot, de szégyeltem. Aztán Mádéfalva állomáson nem bírtam tovább és megmutattam Dascăiunak a pénzt és azt mondtam, hogy a bucu- resti Olimpiától van, szerződ- tetési díj. Amikor aztán jött Rosu őrnagy ur és a vezető- ség többi tagjai és kérdőre vontak, mindent megkönnyeb- bülten elmondottam, örültem, hogy tudtam a titkomon.

— A Muresul kizárta önt a tagjai közül. Igazságos ítélet ez?

— Igazságosan határoztak. Csúnyán jártam el, elárultam a fiukat, a vezetőséget, azokat akikért öt éve játszottam.

Bűnös vagyok. Nem is tudok mást felhozni a védel- memre, mint azt, hogy na- gyon, nagyon megbántam, amit tettem és ez volt az első és utolsó megvesztegetés az én életemben. Jöhetnek már hozzám szentül ezresekke...

Szüleihez Váradra írt leveleiben viszoni cá- o. j. Várdai a veszte- getés vádjai

A marosvásárhelyi lap cikké- vel szemben Várdai Nagyvára- don élő szüleihez tegnap írt levelében

mindent cáfol.

Várdai szüleinek a következő- ket írta:

„Ne tessenek semmit sem adni arra, amit irnak az ujsá- gok, mert nem igaz semmi.

Csak a Muresul vezetősége fogta rám azt, hogy eladtam a meccset.

Tényleg találtak nálam pénzt és tényleg vásároltam ruhane- müt, de ezt a pénzt bucurești egyesülettől kaptam. A Mure- sul vezetősége megtudta és most rámfogták, hogy eladtam a meccset Galacon.

Ha eladtam volna, akkor nem rugtak volna le úgy, hogy még mindig ágyban fekszem és súlyos beteg va- gyok.

Holnap reggel bevonulok a kórházba, ott leszek 10 napig, azután orvosi szabadságot ka- pok és hazamegyek.

Nem voltam letartóztatva egy perig sem, mert a rend- őrségnek semmi köze a fut- ballhoz,

csak a Mures akar egy kis bor- sot törni az orrom alá, de nem sikerül.

Ezt írta Várdai szüleinek — megnyugtatósképpen. Hol az igazság?

Mars-pánik Amerikában

(Newyork.) — A napokban, hogy a Mars földközébe ju- tott, New Jersey állam déli ré- szében a tavalyi marspánikhoz hasonló rémület tört ki a lakos ságon. Akkor, mint ismeretes, a lakosság egy rádióadás foly- tán azt hitte hogy a marslakók

támadást intéztek a Föld ellen. Most a lakosságot az ejtette rémületbe, hogy hatalmas dör- géseket lehetett hallani a csil- lagfényes éjszakában. A rend- őrséget és a lapok szerkesztő- ségét telefonon szinte megostro- molták az érdeklődők. Azon- nal utánajártak a dolognak és

kiderült, hogy a dörgéseknek csak a lakosság fantáziájában volt közük a Mars bolygóhoz, valban az történt, hogy a San Francisco hadihajó a par- tok közelében gyakorlatozott és a motor zugása rémitette az úgy látszik kissé felizgatott fantáziájú newjerseybelieket.

Imbolygó gömb-felhő London felett

Két hónapig tartanak a harcszerű gyakorlatok a léggömb- zárra! körülvevett angol főváros körül

(Lodon.) Az angol főváros körül pénteken reggel nagysza- bási légvédelmi gyakorlatok kezdődtek. A gyakorlatok so- rán Londont teljesen körülvet- ték sodronyzáras léggömbosz- tagokkal.

A sodronyzáras léggömbosz- tagok harcszerű gyakorlatok közben teljesen körülfogták

London területét és azokat a London középpontjától a Sto- wer-hidtól számított 7 mérföl- des körzetben további intézke- désig helyükön is hagyják.

Az angol hadvezetőség ren- delkezése szerint a gyakorla- tok tartamát egyelőre két hó- napban jelölték meg. A sod- ronnyárat emelő léggömbök

ezen idő alatt állandóan a le- vegőben maradnak, csak a lég- gömbök kezelőlegénységét vált- ják fel bizonyos időközökben.

Veszek
ócska ólmot
Cim a kladóban

Saját termései

FAJBOROK

hisüsti pálinkák olcsó árban
1 liter jó asztali bor 10 Lei
3 „ vésztelési 9 Lei
Maghiat Uradalom borlerakata
Oradea, Piața Mihai Viteazul 1.
(Fücski palota)

Egyiptom tart a háborútól, de megvédi függőellenességét

Séta a Faraók és piramisok országában

Egyiptomi társammal egy utszéi körakásra telepedtünk, alig száz méternyire Kheopsz nagy piramisától. A félhold nagy megvilágította a nagyhatású siremlék egyik háromszögletű oldalát. A három gula csúcsa úgy tetszett, mintha érintené a csillagfénytől reszkető, kék eget. A piramisok alapjai körül, a régészeti kutatásoktól felforgatott föld éjszakával tele gödröket rejtgetett, melyek ben valaha a Faraók papjainak és főméltóságainak tetemei pihentek.

Aznap 47 fok hőség volt árnyékban. Élveztük az éjszakai pihenést a mozdulatlanságot a műemlékek lenyűgöző mozdulatlansága mellett. Olykor egy autó érkezett a sivatagból s világitótoronyyszerű fényt vetett a látványra. Az árnyékok mozgó játékát következtében

úgy tetszett, mintha a Sphinx fintorogna, aztán mihelyt az autó továtunt, minden visszatért a titokzatosságha.

Miről beszélgettünk? Miről mertünk beszélni? Sajnos arról ami Egyiptomba vitt, miután Európa északi és keleti részén is megsértálatott: a háború lehetőségéről. A jelen körülmények között ez szinte botrányosnak tetszik. Egyiptomi barátom kifejtette előttem eszméit: „Lybia, Szudán és a törökök”. Rátettem a kezem a karjára.

— Hallgasson csak rám — mondtam neki.

Elhallgatott. Elhangzott a sivatagi rendőrök lépteinek a zaja is, akik a homok birodalmában az utazók és a karavánok biztonsága fölött őröködnek. Oly teljes volt a csend, hogy az embernek eszébe juttatta: a

nagysejti siremlékek ősi birodalmának évezredek csendjét, csak olykor zavarta meg egy-egy hódító lépteinek a zaja...

Mégis, a mai Egyiptom fél a háborútól. Azok közé az országok közé tartozik, amelyeket a szerencsétlen sors a hatalmas kalandkeresők útjába állított. Nyugatról az olasz Lybia nyomását érzi, ahol Egyiptom meg hódításáról ábrándoznak, abból a célból, hogy Tripoliszt összekössék Addis-Abehával. Délről az angol Szudánon keresztül, etiopiai támadás fenyeget. — Északon a Földközi-tenger nyugtalan hajjai fűrésztik. Keleten a Szuézi-csatorna és a Vörös-tenger birtoka a győzelem záloga.

A láthatár bármelyik pontjára is tekintve, Faruk király országa mindenütt talál nyugtalanságra okot.

A világforgalom kérdése: a csatorna

Hogv tisztában legyünk Egyiptom fontosságával, elég, ha szemüvegve veszünk két képet. Az egyiket a Nilus deltájában robogó vonat ablakából láttam. A nagy folyó hosszúságában, mintegy 1500 kilométeren, földi paradicsom terül el, mely annál szélesebb, minél közelebb jutunk a tengerhez. A fellah, az egyiptomi paraszt a világ legbékésebb és legmunkásabb embere, sovány lábikráira csavart hosszú keleti ingében az ősrégi ekét huzza, vagy munkára serkenti a vizemelő malmokat forgató tevé. Csak ritkán látni egy-egy mezőgazdasági gépet, de a primitív művelés ellenére is, a föld páratlanul termékeny, aranyat ér. A másik kép akkor fogott meg, amikor egy ízben a Szuézi-csatorna közelében tartózkodtam. A homoksvatag szinte végeláthatatlannak tetszett s ha az ember nem tudja előre, nem is sejtette volna, hogy a csatorna itt van a közelben. Estefelé járt az idő, s meg akartam győződni annak a zöld sugárnak a létezéséről, mely abban a pillanatban árad szét a tájon, amikor a nap vörös golyója lebukik a láthatárról s amelyről annyi utazó beszél áradozóan. Hirtelen, mintha a homoktengeren siklana, egy nagy kivilágított hajó jelent meg a sivatagban. A „Peninsular Oriental”-nak egy nagy fekete-sárga gözöse volt, mely Ausztráliából tért vissza s most a csatornán keresztül a Földközi-tenger felé igyekezett. A nyers alacsony tűzébe úgy tetszett, mintha a homokpusztán evezne s oly teljes volt a csend — sehol még egy be-

hogy a fülemig hatott a hajózenekar hangja. Olyan volt e tűnemény, mint a szomáli sivatag délibábja, mely hindu paloták, pálmák és csillogó tavak képét vetíti oda, ahol sem mi sincs.

Az olaszokat és a németeket méltán csábítja ez a két kép: a paradicsomi Nilus-völgy és a világforgalom kulcsa, a csatorna. Az egyiptomiak tudják ezt és azt velük, hogy elérkeztek nemzeti létük legválságosabb szakaszához.

Az angol-egyiptomi egyezmény, amelynek értelmében Egyiptom rég óhajtott szabadságához jutott, kiköti, hogy az angoloknak joguk van még néhány évig csapatokat tartani a csatorna mentén. A csatorna,

noha Egyiptomhoz tartozik, ez utóbbi számára kissé szabad zónának tűnik s így csak kevésbé sérti az egyiptomi önértéket, hogy az angolok ott csapatokat tarthatnak.

A nemzeti feszültség nem taláta az egyiptomi nemzetet felkészülve s ez annál súlyosabb körülmény, mert ez a nemzet immár a maga ura s így a harc mezőn elszenvedett vereség számára és a többi érdekelték számára beláthatatlan következményekkel járhat. Az angolokkal kötött egyezmény értelmében az ország hozzáfogott saját nemzeti hadserege megszerzéséhez, melynek létszáma jelenleg 30.000 emberre rug, de két év leforgása alatt el kell érnie az 50.000 embert.

Hogyan napozzunk?

A strandszezon kellős közepén vagyunk, napimádó hölgyeink már alapos áldozatokat mutattak be a barnulás oltárán, az utcán minduntalan Hawaya és Tahiti emlékeztető bőrű bennszüittekkel találkozunk, de ha kimegyünk a strandra, a gáthoz, vagy egyéb olyan helyekre, hol hölgyeink készséggel tárják szemeink elé azokat a tájakat is, amelyeket máskor féltékenyen őriznek, a mohó férfiszemek előtt, úgy látjuk, hogy bizony sok baj van ezzel a napkurával. A bőr hámlik, az arcon szeplők ütnék ki, a váll sötétebb, a hátsó comb világosabb, mint a test többi része és így tovább.

Hölgyeink nem tudnak napozni, nem tudják azt, hogy

a lesülésnek is technikája, sőt tudománya van és nem elég az, hogy kifekszünk a napra ahhoz, hogy szépen barnuljunk.

Mindenekelőtt: akinek a bőre hámlassra hajlamos, az ne teküdjék nedves testtel a napra. A vízcsapok egy-egy helyre koncentrálnak a napsugarakat, ezek a helyek erősebben sütnék, mint a többiek, amiből aztán logikusan következik az epidermisz hámlassa. A száraz testet kenjük be vékony olajréteggel és elégedjenek meg a lassu, fokozatos le- barnulással. Ez különben nem csak a hámlassra hajlamos bőrűeknek, de minden napozónak ajánlatos tanács.

Aki szeplőre hajlamos, csak igen rövid püfűrdőket ve-

gyen és a strandszezon ideje alatt lehetőleg vegetáriánus diétán éljen.

A vállak tulságos, a combok hátsó felének elégtelen lesülése ellen a napkura helyzetének gyakori változtatásával védekezhettek. Tekinve, hogy hason feküdni hosszú ideig igen kényelmetlen, a fehéren maradt részek gyorsabb barnulását elősegíthetjük azzal is, hogy azokat a süttetés ideje alatt állandóan nedvesen tartjuk.

És mindenekelőtt: napozás előtti gondosan vizsgáltsuk meg tudónket. Erős napfűrdő felnyithat olyan kavernákat is, amelyeket rég elmeszesedettek hittünk.

János bácsi

mit gondol, miért nem akarta Chamberlain, hogy az alsóház nyáron is ülésezzen?

— Gondolom azért, mer' mostanában annyi kérdésre kellett válaszolnia, oszt annyiszor mondta ugyanazt, hogy már ű maga is unnya. Gondujja, őszszel változatosabb lesz, mer' akkor már nem a minyiszterelnöki székülr fog beszélni, hanem onnan, ahonnan most Csökösiil.

— De hát az hogy lehet, hogy amíg a japánok állandóan az angolok ellen tüntetnek, az angolok tovább tárgyalnak a tiencsini kérdésről?

— A japánok a kinajiknak mindig aszongyák, hogy nagyon szeretik őket, oszt közbehalomra pusztították. Az angoloknak meg aszongyák, hogy ki nem álhattyák, de azért nem merik elvenni az ezüstöt tőlük. A japánok az angolok ellen tüntetnek, az angolok pedig az ezüstöt tüntették el.

— Há ahoz mit szól, hogy mindenki augusztus közepére jóaolja s háboru kitorését.

— Ez azért van instállom, mer' huszonöt évvel ezelőtt is ógusztusba tört ki. Igaz, hogy akkor elébb megölték egy nagy embert. Ha Hitler azt akarja, hogy most is ugyanugy legyen, legalább is el kéne küldenije utógát Szerajevóba.

Istállóban szülte a gyermekét

Stoia Mária betlenházi földművesasszony Lugosra ment bevásárlások eszközésére. Egy lugosi vendéglő udvarán hirtelen szülési fájdalmak lepték meg. Az asszony a vendéglő istállójában szülte meg fiát. Az anyát és az újszülöttet a mentők a kórházba szállították.

Lapkihordót bevezetett helyre, lehetőleg gyakorlottat fixízetéssel és mellék jövedelemmel felveszünk az esti órák. Telentkezni a kiadóhivatalban.

Megcáfolták Neumann Teréz halálhírét

(Regensburg.) Egyes külföldi lapok azon állításával szemben, hogy Neumann Teréz, a „Kennelsreuthi csoda” meghalt hivatalosan jelentik, hogy Neumann Teréz él és a legjobb egészségnek örvend.

Rádió műsor

VASÁRNAP

BUCURESTI. 7.30 Ritmikus torna, hiradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. Majd egyházi előadás és egyházi énekek gramofonlemezekén. 12 Gramofonlemezek. — 13.05 Déli hangverseny. 13.17 Katonazene. 19.15 Táncczene. 20.17 Gramofonlemezek. 21 Rómán dalok lemezekén. 22.15 Táncczene. 22.35 Prunner József zongoraművész hangversenye. 23.15 Hanglemezek. Majd hírek külföldre idegen nyelveken. Utána közlemények.

BUDAPEST I. 9. Hanglemezek. 9.45 Hírek. 10 Görög katolikus istentisztelet. A szentbeszédet Ortutay Jenő mondja. 11 Református istentisztelet. 13 Pontos időjelzés. 13.45 Operaházi zenekar. 14.50 Egészségügyi kalendárium. 15 Hanglemezek. 16 Gazdáknak. 16.45 Mandolin zenekar. 17.30 Előadás. 13.10 A rádió szalonzenekara. 13.40 Előadás. 19.10 Magyar nóták. 20.15 Hírek. 20.25 Honvédgyalogezred. 21 Sport. 21.45 Közvetítés Gödöllőről. 22.20 Hanglemezek. 22.40 Hírek. 23.05 Magyar vonósnyegyes. 23.40 Hírek idegen nyelveken. 24 Cigányzene.

HÉTFŐ

BUCURESTI. 7.30 Ritmikus torna, hiradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállás jelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhiradó. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19.17 Híres énekesek gramofonlemezei. — 20.15 Rómán zene gramofonlemezekén. 21 Előadás. 22.15 Táncczene. 22.30 Olasz dalok gramofonlemezekén. — 23.15 Vendéglői zene. 23.45 Hírek németül, franciául és olaszul. Utána közlemények.

BUDAPEST I. 7.45 Torna, hírek és gramofon. 8.20 Értrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.10 Cigányzene. 13.40 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Szalonzene. 15.30 Hírek. 17.15 Diákfelőra. 17.45 Pontos időjelzés. 18.10 Utirajz. 18.40 Hanglemezek. 19.30 Előadás. 19.45 Ének számok. 20.15 Hírek. 20.25 Szalonötös. 21 Rádió a rádióról. 21.10 Cornell. Dráma. 22.05 Szimfonikus hangverseny Luzernből. 23.05 Hírek. 24 Hírek idegen nyelveken. 24.20 Cigányzene.

SPORT

Sportmorál ok...

Az FC Carpați leszerződött a Regdomot, a Ripensia játékosát. Regdomot azonban a Szövetség nem igazolta le, mert a játékos még nincs 20 éves. A nagybányai játékos által a

szerződés aláírásakor felvett összeget most visszakövetelik és október 1-ig való felfüggesztését kéri a Szövetségtől. Az ok: a játékos hamis igazolványokkal igazolta életkorát...

Kiárusít a Tricolor

A ploestii Tricolor miután kiesett az A-ligából szélnek eresztte játékosait. A ploestii csapat tavaly nagy ígérekkel az ország minden részéből összehozta a játékosokat —

sőt külföldről is — most pedig minden skrupulus nélkül tud rajtuk. — Az eladó játékosok: Kovács I., Bartunek, Pop, Galis, Borcsa.

Szadovszky a Rapidban

A Rapid Negrúnak a Victoriába való távozása óta kapust keres. A fővárosban elterjedt

hírek szerint a Rapid Szadovszkit szerződötteti le.

„Szövetségi grafológust” alkalmazott a labdarugószövetség a játékosok gyakran hamisított aláírásainak, okmányainak, stb. megvizsgálására. Legutóbb Pop Vasile-rol, a Victoria

kiváló játékosáról állapította meg azt a — kétségbevonat — tény, hogy az UDR részére aláírt szerződés nem hamis, hanem azt Pop Vasile írta alá.

Megölke felesége csábítója a megcsalt férj

(Constanța.) A constanțamegyei Poternichea községben Radu Puiu földműves három revolverlövessel megölke felesége szeretőjét, Ion Cazangiu falujabeli fiatalembert. — Radu Puiu már régóta gyanította, hogy felesége megcsalja. Ezért utazást színlelve, elment hazulról, de később váratlanul vissz-

szatért és mitsem sejtő feleségét a fiatal Cazangiu Ioan karjaiban találta. A megcsalt férj felháborodásában revolvert rántott és három revolverlövessel agyonlötötte a csábítót. A gyilkos földműves ezután önként jelentkezett a csendőrségben.

Apróhirdetések

POSTA

Nvári-ruhák feltűnő olcsó árban, bourete nadrágok 600 leltől készülnek. Tóbiás, Piaja Bisericii.

ALLÁS

Masamódlányokat magas fizetéssel augusztus 15-re állanló munkára felvesz Hutwald kalapszalón.

Fiatall munkásleány könnyű munkára felvétetik. Cim a kiadóban. 3404

Szabósegédek és kézilányok férfi konfekcióra felvétetnek. Szabó, Piaja Capelei 5. 3402

Megbízható házmasterpár magánházhöz felvétetik. Aurel Lazar ucca 9. 3421

Kezdő kis varróleány, ki gyorsan gépel felvétetik. Nic. Iorga 11. Schyartz. 3420

Étkezdébe jól főző bejárónő felvétetik. Str. Alexandri 34. 3419

Azonnal felvétetik megbízható bejárónő. Jelentkezés d. u. 2—5-ig. Vajda, Avram Iancu 10. 3431

Ügyes tűzőnök jó kereset mellett azonnalra felvétetnek. Bartfeld, Piaja Mihai Viteazul 8. 3418

Női konfekcióhoz keresek gépész és vasalót vidéki városba. Jelentkezni Hotel Palace 52. szoba, 1—3 között. 3427

Gyermektelen házmaster felvétetik. Str. D. Cantemir 72. 3430

Kifutót felvesz Blum Vilhelm, Piaja Reg. Maria 1. 3429

VETEL-ELADAS

Teljesen jó állapotban levő mély sötétké gyermekocsi eladó. Alea Romai 2. III. emelet, ajtó 16. 3405

Egy jó állapotban levő fekete öltöny eladó. Nyulas, Cheiul Venetia 81. 3318

Eladó Össi-telep 61. ucca 3. szám. bekerített telek gyümölcsfával, lucernással. Értekezni Szilvásy, Saguna ucca 5. 3424

Az Imperial cirkusz nagy sikere

Zsufolt nézőtér előtt tartja előadásait a néhány nap óta Nagyváradon, a Piaja Mihai Viteazul téren felállított Imperial cirkusz, mely fővárosi nívóju műsorával a legkényesebb igényű közönséget is kielégíti és így méltán rászolgál a közönség támogatására. Az előadás egyes műsorszámai között a három August Ninno, Max és Karciulino ötletes tréfákkal szórakoztatják a közönséget. Terry kisasszony műlovarnő akrobatikus mutatványai, Josefine asszony idomított kutyái, Elisabeta kisasszony és Dl. Mitica valamint Mister Ragobete produkciói egészítik ki a műsort. Külön meg kell emlékeznünk a Krately igazgató ur pompásan idomított lovairól és az igazgató által dresszírozott kutyákról.

Akumulator

lego'csóbban

WIEDER

cégnél, Avram Iancu u. 11
Telefon 14 63.

Város közelében 10 hold fagyümlöccsel telepített szántóföld hozzávaló épülettel, egészben, vagy részben azonnal eladó, vagy kiadó. Értekezni Str. Pasteur 78. Oradea. 3423

Eladó ház három egyszobás konyhas lakással, állomással szemben, üzletépítésre alkalmas helyen. Str. Vasile Cárlova 1. 3422

Egy használt keményfa háló eladó olcsó áron. Str. Bisericii No. 27. 3428

KÜLÖNFÉLE

Terhes női vizeletet

I-től VII-ik hónapig literenként 10 leiert **veszünk.** Házító elszállítjuk. — Érdeklődni Rimanóczy ucca 8. sz Laboratorium.

Elveszett, másra nem bir fontossággal, többféle hivatalos irás a piac környékén. Megtalálójá jutalmat kap a kiadóhivatalban. 3409

Elveszett Nagy Albert névre szóló livret és több magánirat. Kéri a becsületes megtalálót beadni az ujság kiadóhivatalába, vagy a Szigethy József virágüzletbe, hol jutalomban részesül. Str. General Moşoiu 2. 3425

LAKAS

Kis szoba magános nőnek, vagy pár embernek, hetenként egyszeri takarításért kiadó. — Str. Pasteur, Kefegvár portánál. 3426

NYOMATOTT PASZTOR EDE
CÉGNEL ORADEA